

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia 14 marca 2023 r.

Poz. 1594

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-II.4131.2.52.2023 WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 13 marca 2023 r.

Działając na podstawie art.85, art.86 i art.91 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023r. poz. 40) art.96 ust.2 i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz.2268 z późn. zm.)

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

-§ 3, 4 i 5 uchwały Rady Gminy Bukowsko z dnia 6 lutego 2023 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej będące w zakresie zadań własnych gminy, tj. wydatków za pomoc w formie usług, pomoc rzeczową, zasiłków na ekonomiczne usamodzielnienie, zasiłków okresowych i zasiłków celowych.

Uzasadnienie

W dniu 6 lutego 2023r. Rada Gminy Bukowsko podjęła uchwałę Nr LVI/544/2023 w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej będące w zakresie zadań własnych gminy, tj. wydatków za pomoc w formie usług, pomoc rzeczową, zasiłków na ekonomiczne usamodzielnienie, zasiłków okresowych i zasiłków celowych, która została doręczona organowi nadzoru w dniu 15 lutego 2023 r.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdził, iż ww. uchwała istotnie narusza przepis art. 96 ust.2 i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Zgodnie z art. 96 ust. 2 tej ustawy wydatki na usługi, pomoc rzeczową, posiłki, zasiłki na ekonomiczne usamodzielnienie, zasiłki okresowe i zasiłki celowe przyznane pod warunkiem zwrotu podlegają zwrotowi w części lub całości, jeżeli dochód na osobę w rodzinie osoby zobowiązanej do zwrotu wydatków przekracza kwotę kryterium dochodowego. Stosownie zaś do art.96 ust. 4 ww. ustawy rada gminy określa, w drodze uchwały, zasady zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej, o których mowa w ust. 2, będących w zakresie zadań własnych.

W § 3, 4 i 5 uchwały Rada Gminy postanowiła, iż zwrot wydatków na świadczenia z pomocy społecznej, o których mowa w §1 niniejszej uchwały następuje jednorazowo lub maksymalnie w 6 miesięcznych ratach. Zwrot kwot przyznanych wydatków na świadczenia z pomocy społecznej następuje nie wcześniej niż w miesiącu następującym po miesiącu, w którym udzielono świadczenia. Zwrotu kwot przyznanych wydatków na świadczenia z pomocy społecznej (w formie usług, pomocy rzeczowej, zasiłków na ekonomiczne usamodzielnienie, zasiłków okresowych oraz celowych) dokonuje się w sposób wskazany w decyzji administracyjnej.

Literalna wykładnia art. 96 ust. 4 ustawy wskazuje, że jest on jedynie podstawą do określenia zasad zwrotu wydatków na wskazane świadczenia z pomocy społecznej podwiązanych z kryterium dochodowym. Pod pojęciem zasad zwrotu wydatków kryje się określenie podmiotów zobowiązanych do zwrotu, wskazanie kryteriów, w oparciu o które ten zwrot ma nastąpić i w jakiej części.

Akt prawa miejscowego ustanowiony w wykonaniu art. 96 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej ma być podstawą, w oparciu o którą będzie procedować właściwy organ oraz decydować w przedmiocie zwrotu wydatków na świadczenia pomocy społecznej. Zwrot wydatków jest odmienną instytucją aniżeli

odstąpienie, umorzenie, odroczenie czy rozłożenie na raty w przedmiocie wydatków na udzielone świadczenia oraz z tytułu nienależnie pobranych świadczeń. Ustawodawca rozróżnia te instytucje poprzez odrębne ich regulacje w art. 96 ust. 4 i art. 104 ust. 4 ustawy. Przyznana radzie gminy kompetencja prawodawcza nie może dotyczyć określenia zasad odroczenia spłaty, zasad zastosowania ulg, w tym rozdzielenia na raty czy odstąpienia od żądania zwrotu.

W związku z powyższym zdaniem organu nadzoru zapis § 3 uchwały, iż zwrot wydatków następuje jednorazowo lub maksymalnie w 6 miesięcznych ratach oraz § 4 określający termin zwrotu (nie wcześniej niż w miesiącu następującym po miesiącu, w którym udzielono świadczenia), nie znajduje uzasadnienia w treści art. 96 ust. 4 ustawy.

Zgodnie z art. 104 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej wysokość należności podlegających zwrotowi oraz terminy ich zwrotu ustala się w drodze decyzji administracyjnej. Regulacje w zakresie decyzji administracyjnej uzupełniają z kolei przepisy procedury administracyjnej, rozdziału 7 k.p.a. Należy więc stwierdzić, iż uchwała rady nie może regulować kwestii związanych z wydaniem decyzji administracyjnej, gdyż regulacje te wprowadzone są w przepisach ustawy o pomocy społecznej oraz w przepisach kodeksu postępowania administracyjnego.

Z tego też powodu zapis § 5 uchwały określający, że zwrot kwot przyznanych wydatków na świadczenia z pomocy społecznej (w formie usług, pomocy rzeczowej, zasiłków na ekonomiczne usamodzielnienie, zasiłków okresowych oraz celowych) dokonuje się w sposób wskazany w decyzji administracyjnej, w sposób istotny narusza prawo.

Zgodnie z art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Oznacza to, że realizując swoje kompetencje stanowiące, rada jest obowiązana uwzględniać wytyczne zawarte w przyznanym jej upoważnieniu. Nieprawidłowa realizacja normy kompetencyjnej stanowi istotne naruszenie prawa skutkujące stwierdzeniem nieważności takiej regulacji.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności § 3, 4 i 5 uchwały Rady Gminy Bukowsko z dnia 6 lutego 2023r. jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie ul. Kraszewskiego 4A za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego w terminie 30 dnia od daty jego doręczenia.

z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO

Mariusz Jabłoński
Dyrektor Wydziału Prawnego i Nadzoru